

Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 790354
Zaaknummer: 898544

Houten, 13 januari 2026

Onderwerp:

Uittreding gemeenten De Ronde Venen en Eemnes uit de gemeenschappelijke regeling Afval Verwijdering Utrecht (AVU)

Beslispunten:

1. Geen zienswijzen in te brengen op het ontwerp-uittredingsplan voor de uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes uit de gemeenschappelijke regeling Afval Verwijdering Utrecht (AVU)
2. In te stemmen met het ontwerp-uittredingsbesluit dat het algemeen bestuur van de AVU heeft genomen over de uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes
3. De AVU daarover te informeren met bijgevoegde brief

Samenvatting

De gemeente Houten neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling Afval Verwijdering Utrecht (AVU). AVU regelt de verwerking van de grootste huishoudelijke afvalstromen voor alle gemeenten in de provincie Utrecht. De gemeenten De Ronde Venen en Eemnes hebben een verzoek gedaan om uit AVU te treden. Een dergelijk verzoek kan alleen worden geweigerd als het in strijd is met het recht of het algemeen belang. Aangezien dat hier niet het geval is, wordt aan de gemeenteraad voorgesteld om in te stemmen met het ontwerp-uittredingsbesluit.

De kosten voor uittreding zijn voor rekening van de uittredende gemeenten. In het ontwerp-uittredingsplan van de twee gemeenten zijn de uittreedsommen die de uittredende gemeenten moeten betalen, op de juiste wijze berekend. Daarom wordt de gemeenteraad voorgesteld om geen zienswijzen in te brengen op het ontwerp-uittredingsplan.

Aanleiding

Omdat commerciële afvalinzamelaars zich terugtrekken uit de markt van huis-aan-huis inzameling van afval, sluiten de gemeente De Ronde Venen en de gemeente Eemnes zich aan bij respectievelijk Cyclus NV en de GAD Gooi en Vechtstreek. Deze publieke organisaties zijn hoofdzakelijk buiten de provincie Utrecht actief en hebben zelf verwerkingscontracten voor het verwerken van de ingezamelde afvalstromen. Daarom hebben de afvalverwerkingscontracten die de AVU voor de Utrechtse gemeenten heeft afgesloten, geen toegevoegde waarde meer voor deze twee gemeenten en hebben zij de AVU gevraagd om uit de gemeenschappelijke regeling te treden. In artikel 42.3 van de Gemeenschappelijke Regeling AVU is vastgelegd dat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid worden gesteld hun zienswijzen op het ontwerp-uittredingsbesluit ter kennis kunnen brengen van het Algemeen Bestuur. Op 19 december 2025 heeft het bestuur van de AVU een mail gestuurd naar de gemeenten met de mogelijkheid om voor 1 mei 2026 zienswijzen in te brengen op het ontwerp-uittredingsplan en het verzoek om in te stemmen met het ontwerp-uittredingsbesluit (zie bijlage 1, 2 en 3).

Beoogd effect

Uittreding gemeenten De Ronde Venen en Eemnes volgens bepalingen Wgr mogelijk maken.

Argumenten per beslispunt

1.1 Het ontwerp-uittredingsplan is in overeenstemming met de geldende regelingen en de voorlopige uittredingssommen zijn juist berekend

De AVU heeft het ontwerp-uittredingsplan zelf opgesteld (bijlage 2). De AVU heeft daarvoor het in 2020 door een externe deskundige opgestelde uittredingsplan van de gemeente Vijfheerenlanden als blauwdruk gebruikt. Omdat het voor het eerst is dat de AVU zelf het uittredingsplan heeft opgesteld, heeft er een review plaatsgevonden door een

790354

gerenommeerd bureau (IPR Norma). De conclusie van de review is dat het plan voldoet aan de wettelijke kaders en dat de voorlopige uittredingssommen zorgvuldig en op de juiste wijze berekend zijn. Het betreft overigens voorlopige uittredingssommen omdat de uittreedsommen gebaseerd moeten worden op de jaarrekening voorafgaand aan de uittreding. De precieze uittreedsommen kunnen daarom pas berekend worden als de jaarrekening 2026 van de AVU is vastgesteld, maar zullen niet veel verschillen van de voorlopige berekening.

2.1 De uittreding is niet in strijd met het recht of het algemeen belang

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is in artikel 1 vastgelegd dat voor het uittreden uit een gemeenschappelijke regeling de toestemming van de gemeenteraden nodig is. Die toestemming kan alleen worden geweigerd wegens strijd met het recht of het algemeen belang. In het ontwerp-uittredingsplan gemeenten De Ronde Venen en Eemnes staan alle bestuurlijke, juridische en financiële aspecten van de uittreding. Daaruit blijkt dat alle contractuele verplichtingen die AVU (mede) voor de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes is aangegaan, zonder nadelige gevolgen kunnen worden beëindigd. Voorts is een berekening gemaakt van de mogelijke kosten die een uittreding met zich mee kan brengen, over een periode van 5 jaar vanaf de datum van uittreding. In de gemeenschappelijke regeling is namelijk vastgelegd dat een uittredende gemeente tot 5 jaar vanaf de datum van uittreding de mogelijke kosten daarvan moet betalen. Deze blijken (voorlopig) € 90.673 voor De Ronde Venen en € 18.187 voor Eemnes te zijn en worden betaald door die gemeenten. Op basis van het vastgestelde ontwerp-uittredingsplan kan worden geconcludeerd dat de uittreding van de gemeente De Ronde Venen en Eemnes uit AVU geen negatieve effecten heeft voor de andere AVU-gemeenten.

Kanttekeningen

2.1 De Wet gemeenschappelijke regelingen is onduidelijk voor wat betreft de vereiste instemming van raden voor uittreding

In artikel 1 lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen staat dat de colleges niet overgaan tot het treffen van een gemeenschappelijke regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. In het derde lid staat dat onder het treffen van een regeling mede wordt verstaan het wijzigen van, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling.

AVU heeft dit zo opgevat dat alle raden ook moeten instemmen met de uittreding van De Ronde Venen en Eemnes. Een andere, en logischer, uitleg is dat alleen de raad van de uittredende gemeente die toestemming moet geven aan het eigen college. Een gemeente gaat immers over haar eigen uittreding, waarmee zij tevens de financiële gevolgen daarvan aanvaardt. Hoewel instemming van de andere raden dus wellicht niet nodig is, is er geen bezwaar om die instemming wel te geven.

Participatie

N.v.t.

Financiën en formatie

Uitgangspunt van het ontwerp-uittredingsplan gemeenten De Ronde Venen en Eemnes is dat alle kosten die de uittreding met zich meebrengt voor rekening zijn van de uittredende partijen. De uittreding mag geen financieel nadeel, financieel risico of nadeel als gevolg van aangegane verplichtingen opleveren voor de overige 23 deelnemende gemeenten van de GR AVU. Er is een berekening gemaakt over een periode van 5 jaar vanaf de datum van uittreding met betrekking tot de mogelijke kosten die de uittreding met zich mee kan brengen. De voorlopige kosten zijn berekend op € 90.673 voor De Ronde Venen en € 18.187 voor Eemnes. Zodra de definitieve jaarrekening 2026 van de AVU is vastgesteld, kunnen de precieze kosten worden berekend.

Naast deze kosten worden ook de kosten van de review van het ontwerp-uittredingsplan (circa € 6.500) door de twee uittredende gemeenten betaald.

Communicatie

Als de raad instemt met het voorstel om geen zienswijzen in te brengen op het ontwerp-uittredingsplan en om in te stemmen met het ontwerp-uittredingsbesluit, dan zal dat met bijgevoegde brief aan het Algemeen Bestuur van AVU worden meegedeeld.

Voortgang

Eventuele zienswijzen zullen worden betrokken bij de besluitvorming door het Algemeen Bestuur van de AVU. Wethouder Van den Berg is namens de gemeente Houten lid van het Algemeen Bestuur van AVU.

Evaluatie

De AVU gaat het komende jaar toekomstscenario's in kaart brengen, voor het geval nog meer gemeenten het voorbeeld van De Ronde Venen en Eemnes zouden gaan volgen.

Houten, 13 januari 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de secretaris, de burgemeester,

R. van Netten

H.C. Heerschop

Bijlagen

1. Mail AVU over procedure uittreding gemeenten De Ronde Venen en Eemnes uit de AVU.
2. Ontwerp-uittredingsplan AVU gemeenten De Ronde Venen en Eemnes
3. Ontwerp-uittredingsbesluit van de AVU over de uittreding van De Ronde Venen en Eemnes
4. Brief aan de AVU dat Houten geen zienswijzen inbrengt en instemt met de uittreding van De Ronde Venen en Eemnes

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Wouter van den Berg

2e PoHo:

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 790354

Gemeente Houten

Onderwerp

Uittreding gemeenten De Ronde Venen en Eemnes uit de gemeenschappelijke regeling Afval Verwijdering Utrecht (AVU)

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 13 januari 2026 gelezen en besluit:

1. Geen zienswijzen in te brengen op het ontwerp-uittredingsplan voor de uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes uit de gemeenschappelijke regeling Afval Verwijdering Utrecht (AVU).
2. In te stemmen met het ontwerp-uittredingsbesluit dat het algemeen bestuur van de AVU heeft genomen over de uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes.
3. De AVU daarover te informeren met bijgevoegde brief.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 3 maart 2026.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier a.i.

M.A.J.R. Hermans

de voorzitter,

H.C. Heerschop